

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

Ro‘yxatga olindi
№ MO 10-43
2021-yil

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va
o‘rta maxsus ta‘lim vazirining
2021-yil “25” dekabr dagi
538 - sonli buyrug‘i bilan
tasdiqlangan.

“MUZEYSHUNOSLIK (turlari bo‘yicha)”

yo‘nalishi bo‘yicha oliy ta‘lim muassasalari pedagog kadrlarini
qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursining o‘quv dasturi

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**OLIV TA'LIM TIZIMI PEDAGOG VA RAHIBAR KADRLARINI QAYTA
TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISHNI TASHKIL
ETISH BOSH ILMIV - METODIK MARKAZI**

**O'ZBEKISTON BADIIV AKADEMIYASI HUZURIDAGI PEDAGOG
KADRLARNING MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI**

*Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oliy, o'rtta maxsus va
professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini
Muvofiqlashtiruvchi kengashining*

2021-yil 23.12 dagi 9 - sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan

Tuzuvchilar:

“Kredit modul tizimi va o'quv jarayonini tashkil etish” moduli:
Y.f.n., prof. V.Topildiyev, t.f.n., dos. B.Sh.Ulmonov, t.f.n., dos.
R.A.Xabibullayev
“Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish” moduli: i.f.d., prof.
R.Nurimbetov, i.f.d., prof. F.Nazarova, p.f.n., dos. M.Dexkanova.
“Pedagogning kasbiy professionaligini oshirish” moduli: p.f.d.,
prof. N.Muslimov, katta o'qituvchi R.Ishmuxamedov
“Ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni joriy etish” moduli:
p.f.d., prof. F.Zakirova, f.-m.f.n., dos. V.Karimova
“Maxsus maqsadlarga yo'naltirilgan ingliz tili” moduli: katta
o'qituvchilar F.Boysariyeva, N.Djabborova, S.Tadjibayeva,
U.Giyasova, Sh.Fayzullayeva.
“Mutaxassislik fanlari” moduli: dotsent K.Nishonova, t.f.n.dotsent
M.Muhammedova, t.f.n. G.Orifjonova, katta o'qituvchi Sh.Qosimova

Taqrizchilar:

J.Ismoilova – O'zbekiston Davlat tarix muzeyi direktori tarix fanlari
doktori

*O'quv dasturi Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn instituti Kengashining
qarori bilan tasdiqqa tavsiya qilingan (2021-yil _____dagi _____ sonli bayonnomasi).*

Kirish

Ushbu dastur madaniyat sohasi mutaxassislarining malakalarini oshirishga qaratilgan. Madaniyat sohasi mutaxassislarining malakasini oshirish, bilimlarini davlat talablari va jahon andozalari darajasiga ko'tarish, yangilash islohotlar davrining dolzarb masalalaridan biridir.

Dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentyabrda tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF-4947-son, 2019-yil 27-avgustdagi "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-son, 2019-yil 8-oktyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son va 2020-yil 29-oktyabrdagi "Ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6097-sonli, 2020-yil 26-maydagi "Madaniyat va san'at sohasining jamiyat hayotidagi o'rni va ta'sirini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PF-6000-sonli Farmonlari hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 28-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasida madaniyat va san'at sohasini innovatsion rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PQ-3920-son, 2018-yil 19-dekabrda "Madaniy meros obyektlarini muhofaza qilish to'g'risida"gi PQ-4068-son, 2020-yil

4-fevraldagi "Milliy raqs san'atini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4584-son, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentyabrdagi "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797 sonli Qarorlarida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovatsion kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular ta'lim sohasi bo'yicha pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari va o'quv rejaları asosida shakllantirilgan bo'lib, uning mazmuni Kredit modul tizimi va o'quv jarayonini tashkil etish, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni joriy etish, maxsus maqsadlarga yo'naltirilgan ingliz tili,

mutaxassislik fanlar negizida ilmiy va amaliy tadqiqotlar. o'quv jarayonini tashkil etishning zamonaviy uslublari bo'yicha so'nggi yutuqlar, pedagogning kreativ kompetentligini rivojlantirish, ta'lim jarayonlarini raqamli texnologiyalar asosida individuallashtirish, masofaviy ta'lim xizmatlarini rivojlantirish, vebinar, onlayn, "blended learning", "flipped classroom" texnologiyalarini amaliyotga keng qo'llash bo'yicha tegishli bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni rivojlantirishga yo'naltirilgan.

Dasturda Muzeylarning yangi turlari va ixtisosliklari. Muzey pedagogikasi. O'zbekiston Respublikasi "Muzeylar to'g'risida"gi Qonuni va qonun osti hujjatlari bilan ishlash. Muzeylar faoliyatiga oid xalqaro me'yoriy hujjatlar va xartiyalar. Muzeydan tashqari ko'rgazmalar: funksiya va tipologiya. Ko'rgazma faoliyatida kompyuter texnologiyalari. Muzey fondlarini elektron hujjatlashtirish. Muzey dizayni. Muzey va reklama hamda xalqaro tajribalar o'rganiladi.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi quyidagi modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi:

I. Pedagogning professional faoliyatidagi innovatsiyalar

- 1.1. Kredit modul tizimi va o'quv jarayonini tashkil etish.
- 1.2. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.
- 1.3. Pedagogning kasbiy professionalligini oshirish.

II. Pedagogning axborot va kommunikativ kompetentligini rivojlantirish

- 2.1. Ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni joriy etish.
- 2.2. Maxsus maqsadlarga yo'naltirilgan ingliz tili.

III. Mutaxassislik fanlari

- 3.1. O'zbekistonda muzey ishini rivojlanish tendensiyalari
- 3.2. Madaniy turizm nazariyasi
- 3.3. Muзей pedagogikasining metodologiyasi
- 3.4. Nutq madaniyati.
- 3.5. San'at estetikasi.

IV. Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kursining maqsadi pedagog kadrlarni innovatsion yondoshuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuksak ilmiy-metodik darajada

loyihalashtirish, sohadagi ilg'or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarni o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlantirishdan iborat.

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

- "Muzeyshunoslik (turlari bo'yicha)" yo'nalishida pedagog kadrlarning kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlantirish;

-pedagoglarning ijodiy-innovatsion faollik darajasini oshirish;

-mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayoniga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va xorijiy tillarni samarali tatbiq etilishini ta'minlash;

-mutaxassislik fanlar sohasidagi o'qitishning innovatsion texnologiyalari va ilg'or xorijiy tajribalarini o'zlashtirish;

-"Muzeyshunoslik (turlari bo'yicha)" yo'nalishida qayta tayyorlash va malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma va malakalari hamda kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

Tinglovchi:

- muzeylarning yangi turlari va ixtisosliklarini;
- muzey pedagogikasini;
- muzeylar faoliyatiga oid xalqaro me'yoriy hujjatlar va xartiyalarni;
- XXI asr muzeylarining yangi yo'nalishlarini;
- muzeylarda to'plash, hujjatlashtirish va interpretatsiya masalalarini;
- ekspozitsiyaning ilmiy, badiiy loyihalarini;
- yodgorlikning tarixiy-madaniy meros obyekt sifatidagi o'rnini;
- konservatsiya va restavratsiya atamalarining fanga kirib kelishi va yodgorliklarni saqlashdagi muhim ahamiyatini;
- "Chegarasiz ta'mirlash" tashkiloti faoliyatini;
- yodgorliklarni zamonaviy muzeylashtirish ishlari madaniy va tarixiy yodgorliklarining muhofazasi, metodologiyasi va sotsiologiyasini;
- O'zbekistonda tarixiy-madaniy yodgorliklarni saqlash va ta'mirlash tarixini;
- XX asr boshlarida muzeylarda ta'lim-tarbiya tashviqot ishlarining shakllanish tarixini;
- muzey-pedagogik faoliyatining zamonaviy shakllari tasnifini;
- Germaniya, Rossiya, AQSHda muzeyga oid ta'lim faoliyatining paydo bo'lishi va rivojlanishni;

- muzey ekspozitsiyalarida turli yoshdagi tashrif buyuruvchilar auditoriyasining psixologik-pedagogik ixtisoslashtirish jarayonlarini;
- muzey andragogikasini;
- nutq madaniyati nazariyasining asosiy tushunchasini;
- zamonaviy Nutq madaniyati nazariy va amaliy uslublarini;
- nutq madaniyati va uning meyorlarini;
- muloqot, muomala tushunchalarini;
- san'atning asosiy estetik kategoriyalarini;
- san'at va uning mohiyati, asosiy turlarini;
- estetik munosabat va estetik anglashni;
- san'atning shaxs estetik madaniyatini shakllantirishdagi o'rnini *bilishi* kerak.

Tinglovchi:

- O'zbekiston Respublikasi "Muzeylar to'g'risida"gi Qonuni va qonun osti hujjatlari bilan ishlash;
- muzey to'plamlarini komplektlash va ekspozitsiyaga qo'yishning ilmiy prinsipidan amaliyotda foydalanish;
- yodgorliklarni saqlash;
- yodgorlikning muhofazaga olish;
- maktab yoshigacha bo'lgan bolalar va maktab o'quvchilari uchun muzey-pedagogik faoliyatining zamonaviy shakllaridan samarali foydalanish;
- Bolalar muzeylari: paydo bo'lish tarixi, hozirgi kundagi xolatini o'rganish;
- Amerika bolalar muzeyi tajribasining jahon muzeylarida qo'llanilishini tahlil etish:
- nutqning uslubiy turlarini qo'llash;
- nutq mahoratini rivojlantirishning o'ziga xos ahamiyatitstsh anglash;
- san'at va uning estetik mohiyatini anglash;
- go'zallik va xunuklik, ulug'vorlik va tubanlik, fojeaviylik va kulgulilik kabi estetik xususiyatlarning san'atda namoyon bo'lishini baholay olish;
- san'at turlari va janrlaridan foydalanish *ko'nikmalariga* ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- ekspozitsiya tuzish metodlarini qo'llash;
- muzeydan tashqari ko'rgazmalardan foydalanish;
- ko'rgazma faoliyatida kompyuter texnologiyalarini qo'llash;
- muzey fondlarini elektron hujjatlashtirish.
- yodgorliklarning madaniy obyekt pasportini tuzish va ularni qayd etish;
- turli ixtisoslikdagi muzeylarda talabalarga muzey klassifikatsiyasidan kelib chiqqan xolda ekskursiya matni va dasturiy loyixalar tayyorlash.
- muzey-fond ishida va ekspozitsiya faoliyatida axborot texnologiyalarning qo'llash;
- ovozdan foydalanish va nutq texnikasi rivojlantirish.;

- madaniy nutqning kommunikativ sifatlarini o'rganish;
- o'qituvchining nutq mahorati rivojlantirish;
- badiiy ijodga estetik munosabat tarixini bilish;
- go'zallikni anglash va baholashda estetika tushunchalarining o'rni va rolini tahlil etish *malakalariga* ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- ekspozitsiya tuzish metodlaridan samarali foydalanish;
- muzey-pedagogik faoliyatining zamonaviy shakllarini qo'llash;
- O'zbekistonda tarixiy-madaniy yodgorliklarni saqlash va ta'mirlash usullarini takomillashtirish;
- ko'rgazma faoliyatida innovatsion texnologiyalarni joriy etish;
- ekspozitsiyaning ilmiy va badiiy loyihasini yaratish;
- muzey-fond ishida va ekspozitsiya faoliyatida xorijiy tajribalardan foydalanish *kompetensiyalariga* ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan holda mustaqil malaka oshirish usullari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o'tgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi PF-4732-son Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

“MUZEYSHUNOSLIK (TURLARI BO‘YICHA)” YO‘NALISHI BO‘YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O‘QUV MODULLARINING MAZMUNI

I. PEDAGOGNING PROFESSIONAL FAOLIYATIDAGI INNOVATSIYALAR

1.1. Kredit modul tizimi va o'quv jarayonini tashkil etish.

Xorijiy davlatlardagi kredit ta'lim tizimlari: Amerika Qo'shma Shtatlari kredit tizimi (USCS), Kreditlarning to'plash va o'tkazishning Britaniya tizim (SATS), Yevropa kredit tizimi (ECTS), Universitet kreditlarini o'tkazishning Osiyo - tinch okeani tizimi (UCTS). Kredit tizimi asosida ta'lim jarayonlarini tashkil etish va uning sifatini ta'minlashning innovatsion metodlari. Kredit-modul tizimida talabalarning mustaqil ishini rejalashtirish va tashkil qilish. Kredit-modul tizimida

pedagoglar faoliyati. Kredit-modul tizimida o'quv jarayonining uslubiy ta'minoti. Sillabus. Ta'lim natijalari (Blum taksonomiyasi asosida). Bilim darajalari. Ta'lim natijalarini baholash usullari.

Ta'lim sohasini boshqarishning huquqiy asoslari. Ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlari va ularning mazmuni. Pedagog xodimlarning mehnat munosabatlarini tartibga solish. Ta'lim muassasalarida korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurashishning huquqiy va ma'naviy-ma'rifiy asoslari.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'lim tizimiga oid qabul qilgan farmonlari, qarorlari va farmoyishlari. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga tegishli normativ-huquqiy hujjatlari.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid normativ-huquqiy hujjatlari. Davlat ta'lim standartlari, tegishli ta'lim (mutaxassislik) yo'nalishlari bo'yicha davlat ta'lim standarti. o'quv rejalar va fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablar. O'quv rejalari va o'quv fanlari dasturlarini takomillashtirish tamoyillari. O'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish metodlari.

1.2. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida"gi hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi Qonunlari hamda O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyati.

O'zbekiston Respublikasida ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirishning maqsadi, vazifasi va uning metodologik asoslari. Ilmiy-tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish va innovatsion faoliyatning huquqiy asoslari. Ilmiy ishlanmalar va tijoratlashtirish obyektlari. Innovatsion ishlanmalar, davlat ilmiy-texnik dasturlari, loyihalari, startap-loyihalarni rasmiylashtirish. Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim, fan, innovatsiya va ilmiy tadqiqotlar natijalarini tijoratlashtirishning uzviy bog'liqligini nazarda tutuvchi "Universitet 3.0" konsepsiyasini bosqichma-bosqich joriy etish.

Zamonaviy universitetlarda texnologiyalar va loyiha boshqaruvi. Fan, ixtirochilik va texnologiyalar transferini rivojlantirish va innovatsion faoliyatni moliyalashtirish tizimini takomillashtirish.

Infratuzilma va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish. Ta'lim tizimini takomillashtirish va inson kapitalini rivojlantirish. Pedagogning innovatsion faoliyatini rivojlantirish. Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatida nashr faolligini rivojlantirish. Xalqaro ilmiy-texnik ma'lumotlar bazalari va ularning tavsiflari. Ilmiy maqolalarga qo'yilgan talablar, maqolani tayyorlash, chop

ettirish tartiblari. Pedagogning shaxsiy, kasbiy axborot maydonini Scopus, ScienceDirect, Web of Science tizimlari asosida takomillashtirish.

1.3. Pedagogning kasbiy professionalligini oshirish.

Professional o'qituvchi shaxsi. Pedagogning kompetentligi va kreativligi. Pedagogning kasbiy professionalligi va uni innovatsion faoliyatda namoyon bo'lishi. Kasbiy-pedagogik tayyorgarlik jarayonida tayanch (soft skills), maxsus (hard skills) kompetensiyalar mazmuni. Modulli-kompetentli, integrativ, innovatsion-kreativ yondashuvlar. Ta'lim jarayonini loyihalash va modellashtirish pedagogning kasbiy professional ijodkorligini rivojlantirish omili.

O'quv mashg'ulotlarining zamonaviy turlarini (loyiha, aralash ta'lim, virtual laboratoriya, debat) tashkil etish va o'tkazish metodikasi. Talabalarda tanqidiy, o'zini-o'zi (motivatsion, intellektual, amaliy-faoliyatli, faol kommunikatsiya va jamoaviy ish) rivojlantirish va kreativ fikrlashni shakllantirish usullari (dizayn-fikrlash, skamper va x.q.). Talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etishning zamonaviy shakllari.

Steam-ta'lim (Science – aniq fanlar, Technology – texnologiyalar, Engineering – texnik ijodkorlik, Art – ijodiy san'at, Mathematics – matematika) va STREM-ta'lim (fan, texnologiyalar, robot texnikasi, injeneriya va matematika) xususiyatlari.

II. PEDAGOGNING AXBOROT VA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH

2.1. Ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni joriy etish.

Raqamli texnologiyalar va ularning didaktik imkoniyatlari. Ta'lim jarayonlarini raqamli texnologiyalar asosida takomillashtirish. "Elektron universitet" va uning xususiyatlari.

Vebinar, onlayn ma'ruza, "blended learning", "flipped classroom" texnologiyalarini amaliyotga joriy etish. Masofaviy ta'lim platformalari va ulardan foydalanib, ta'lim jarayonlarini tashkil etish.

Ta'lim jarayonlarida "bulutli texnologiyalar"dan foydalanish. Bulutli texnologiyalardan foydalangan holda o'quv jarayonini va axborot ta'lim maydonini takomillashtirish.

Multimediali interaktiv o'quv-uslubiy qo'llanmalarni va elektron ta'lim resurslarini yaratish, ulardan ta'lim tizimida foydalanish. QR-kod va undan foydalanish.

Pedagogik faoliyatda interaktiv infografika vositalaridan foydalanish.

2.2. Maxsus maqsadlarga yo'naltirilgan ingliz tili.

Maxsus maqsadlarga yo'naltirilgan ingliz tili (English for Specific Purposes) – kasb sohasidan kelib chiqib ingliz tilini o'rgatish. Kasb soha vakillari tomonidan minimal grammatika (Present Indefinite Tense, Present Continuous Tense, Past Indefinite Tense, Future Indefinite Tense) hamda sohaga oid faol so'zlarni (minimal 400) yoddan bilishi. Grammatika va leksikani kommunikativ maqsadlarda o'rgatishga zamonaviy yondashuv. Ingliz tilida autentik vaziyatlarni tahlil qilish. Tinglovchilarda autentik vaziyatlarga oid: e-mail yozish, so'zlashish (ilmiy yo'nalishi haqida), tushunish (jarayonni tinglab tushunish) va o'qib tushunish (gazeta va jurnallardagi kasb sohasiga oid maqolani o'qish) ko'nikmalarini rivojlantirish.

Sohaga yo'naltirilgan mavzularda til ko'nikmalarini rivojlantirish, mutaxassislik fanlarini xorijiy tilda o'qitishni loyihalashtirish. Ilmiy tadqiqotlarga yo'naltirilgan til ko'nikmalarini o'zlashtirish, ilmiy matnlarning rezyumesini tayyorlash, xorijiy adabiyotlar bilan ishlash. Xorijiy mutaxassislar bilan muloqot stereotiplari. Elektron xatlar yozish, xorijiy tilda taqdimotlar tayyorlash.

Kundalik va ijtimoiy hayotga oid mavzular: Shaxs va shaxsiyat. Oziq-ovqat. Sihat-salomatlik. Oilaviy qadriyatlar. Shahar va qishloq hayoti. Dam olish va sport bilan shug'ullanish. Kasb-hunar va ishbilarmonlik. Ommaviy axborot. Munosabatlar. Tibbiyot, ilm-fan, zamonaviy texnologiyalar sohasidagi etika masalalari.

Rezyume to'ldirish, madaniy hordiq, telefonda suhbat. Sayohat va turizm, transport sohasi, biznes faoliyat, kashfiyotlar, san'at, fan, ta'lim va texnologiya sohasi, atrof-muhitni muhofaza qilish. Sohaga oid davrning eng dolzarb muammolarini o'rganish, muhokama va tahlil qilish.

III. MUTAXASSISLIK FANLARI

3.1. O'zbekistonda muzey ishini rivojlanish tendensiyalari

Muzeylarning yangi turlari va ixtisosliklari. Muzey pedagogikasi. O'zbekiston Respublikasi "Muzeylar to'g'risida"gi Qonuni va qonun osti hujjatlari bilan ishlash. Muzeylar faoliyatiga oid xalqaro me'yoriy hujjatlar va xartiyalar. XXI asr muzeylarining yangi yo'nalishlari. Muzeylarda to'plash, hujjatlashtirish va interpretatsiya masalalari. Muzey to'plamlarini komplekslash va ekspozitsiyaga qo'yishning ilmiy prinsipi. Ekspozitsiya tuzish metodlari. Ekspozitsiyaning ilmiy loyihasi. Ekspozitsiyaning badiiy loyihasi. Ko'rgazma faoliyatining tarixi. Muzeydan tashqari ko'rgazmalar: funksiya va tipologiya. Ko'rgazma faoliyatida kompyuter texnologiyalari. Muzey fondlarini elektron hujjatlashtirish. Muzey dizayni. Muzey va reklama.

3.2. Madaniy turizm nazariyasi

Yodgorlikning tarixiy-madaniy meros obyektidir sifatidagi o'zini. Konservatsiya va restavratsiya atamalarining fanga kirib kelishi va yodgorliklarni saqlashdagi muhim ahamiyati. "Chegarasiz ta'mirlash" tashkiloti faoliyati. Yodgorliklarni zamonaviy muzeylashtirish ishlari madaniy va tarixiy yodgorliklarining muhofazasi, metodologiyasi va sotsiologiyasi. Yodgorliklarni saqlash jarayoni. Yodgorlikning davlat muhofazasiga olinishi. Yodgorliklarning madaniy obyekt pasportini tuzish va ularni qayd etish tizimi. O'zbekistonda tarixiy-madaniy yodgorliklarni saqlash va ta'mirlash tarixi.

3.3. Muzey pedagogikasining metodologiyasi

XX asr boshlarida muzeylarda ta'lim-tarbiya tashviqot ishlarining shakllanish tarixi. Muзей-pedagogik faoliyatining zamonaviy shakllari tasnifi. Germaniya, Rossiya, AQSHda muzeyga oid ta'lim faoliyatining paydo bo'lishi va rivojlanishi. Muзей ekspozitsiyalarida turli yoshdagi tashrif buyuruvchilar auditoriyasining psixologik-pedagogik ixtisoslashtirish jarayonlari. Muзей andragogikasi. Maktab yoshigacha bo'lgan bolalar va maktab o'quvchilari uchun muзей-pedagogik faoliyatining zamonaviy shakllari. Bolalar muzeylari: paydo bo'lish tarixi, hozirgi kundagi xolati. Amerika bolalar muzeyi tajribasining jahon muzeylarida qo'llanilishi. Maktab muzeylari. Turli ixtisoslikdagi muzeylarda talabalarga muзей klassifikatsiyasidan kelib chiqqan xolda ekskursiya matni va dasturiy loyixalar tayyorlash. Muзей-fond ishida va ekspozitsiya faoliyatida axborot texnologiyalarning qo'llanilishi.

3.4. Nutq madaniyati.

Nutq madaniyati nazariyasining asosiy tushunchasi. Zamonaviy Nutq madaniyati nazariy va amaliy uslublari. Nutqiy faoliyat tushunchalari. Nutq madaniyati va uning meyorlari. Nutqning uslubiy turlari. Nutq mahoratini rivojlantirishning o'ziga xos ahamiyati. nutq odobi, og'zaki va yozma adabiy til meyorlari (talaffuz, urg'u, so'z qo'llash, grammatika, uslubshunoslik qoidalari). Ovozdan foydalanish va nutq texnikasi. Muloqot, muomala tushunchalari. Madaniy nutqning kommunikativ sifatleri. O'qituvchining nutq mahorati.

3.5. San'at estetikasi.

San'atning asosiy estetik kategoriyalari. San'at va uning mohiyati, asosiy turlari. San'at va nafosat. Estetik munosabat va estetik anglash. San'at va uning estetik mohiyati. San'atda estetik tarbiya. Go'zallik va xunuklik, ulug'vorlik va tubanlik, fojeaviylik va kulgulilik kabi estetik xususiyatlarning san'atda namoyon bo'lishi. San'at turlari va janrlari. Badiiy ijod jarayoni. San'atning shaxs estetik madaniyatini shakllantirishdagi o'zini. Estetik tarbiya va san'at taraqqiyoti.

Badiiy ijodga estetik munosabat tarixi. Go'zallikni anglash va baholashda estetika tushunchalarining o'rni va roli. San'atning kelib chiqishi va taraqqiyoti. Badiiy asarni estetik idrok etishning o'ziga xosligi. Estetik tarbiya va uning mohiyati. Estetik tarbiya va badiiy madaniyat.

IV. Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan ko'rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yichako'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlarda tinglovchilar o'quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o'quv loyihalari. texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyatli masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashg'ulotlar zamonaviy ta'lim uslublari va innovatsion texnologiyalarga asoslangan holda o'tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalanish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirok etish; ilmiy loyihalarda ishtirok etish; xalqaro (impakt-faktorli) nashrlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), ratsionalizatorlik takliflari, innovatsion ishlanmalarga mualliflik qilish; monografiya, mualliflik ijodiy ishlar katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanma)ni tayyorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Mustaqil malaka oshirish davrida pedagoglar asosiy ish joyi bo'yicha pedagogik amaliyotdan o'tadilar. Pedagogik amaliyot davrida pedagog asosiy ish joyi bo'yicha kafedraning yetakchi professor-o'qituvchilarini 2 ta darsini kuzatadilar va tahlil qiladilar hamda kafedra a'zolari ishtirokida talabalar guruhi

uchun 1 ta ochiq dars o'tkazadilar. Ochiq dars tahlili hamda pedagog tomonidan kuzatilgan darslar xulosalari kafedraning yig'ilishida muhokama etiladi va tegishli kafedraning bayonnomasi bilan rasmiylashtiriladi.

Shuningdek, mustaqil malaka oshirish jarayonida tinglovchi qo'yidagi bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishi lozim:

- ta'lim, fan va ishlab chiqarishni integratsiyalashni tashkil etish, kadrlar buyurtmachilari va mehnat bozori ehtiyojlarini hisobga olgan holda o'quv rejaları va fanlar dasturlarini shakllantirish:

- o'quv mashg'ulotlarining har xil turlari (ma'ruzalar, amaliy mashg'ulotlar, laboratoriya mashg'ulotlari, kurs ishlari loyihalari, malaka bo'yicha amaliy mashg'ulotlar)ni tashkillashtirish;

- talabalar o'rtasida milliy mustaqillik g'oyalari asosida ma'naviy-axloqiy va tarbiyaviy ishlarni olib borish, ta'lim jarayoni qatnashchilari bilan o'zaro munosabatlarda etika normalari va nutq madaniyati, talabalarning bilim va ko'nikmalarini nazorat qilishni tashkil etish va ilmiy-metodik ta'minlash, iqtidorli talabalarni qidirib topish, tanlash va ular bilan ishlash metodlarini bilish va amalda qo'llash;

- oliy ta'limda menejment va marketing asoslarini bilish va amaliy faoliyatga tatbiq etish.

- mustaqil ta'lim olish yo'li bilan o'z bilimlarini takomillashtirish.

Ko'chma mashg'ulot tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ko'chma mashg'ulotlar nazariy va amaliy mashg'ulotlarda olingan bilim hamda ko'nikmalarni yanada mustahkamlash maqsadida sohaga oid zamonaviy korxonalar hamda ilmiy muassasalarda tashkil etiladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”. 2017. – 592 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild. – T.: “O'zbekiston”. 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

6. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2018.
7. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentyabrda qabul qilingan “Ta'lim to'g'risida”gi O'RB-637-sonli Qonuni.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyun “Oliy ta'lim muasasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-4732-sonli Farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevral “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi 4947-sonli Farmoni.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-aprel “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-2909-sonli Qarori.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 28-avgustdagi “O'zbekiston Respublikasida madaniyat va san'at sohasini innovatsion rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida” gi PQ-3920-son Qarori.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 19-dekabrda “Madaniy meros obyektlarini muhofaza qilish to'g'risidagi PQ-4068-son Qarori.
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 4-fevraldagi “Milliy raqs san'atini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida” gi PQ-4584-son Qarori.
14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 21-sentyabr “2019-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini innovatsion rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-5544-sonli Farmoni.
15. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-may “O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5729-son Farmoni.
16. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgust “Oliy ta'lim

muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-sonli Farmoni.

17. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabr "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-sonli Farmoni.

18. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-oktyabr "Ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6097-sonli Farmoni.

19. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020-yil 25-yanvardagi Oliy Majlisga Murojaatnomasi.

20. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentyabr "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797-sonli Qarori.

III. Maxsus adabiyotlar

21. Ismailova J. "Zamonaviy jahon muzeyshunosligi". [Matn] /J.Ismailova, M.Muxamedova. "PREMIER PRIENT". MCHJ.- T., 2013. – 312 b.
22. Ismailova J., Nishonova K., Muxamedova M. – T.: Chinor ENK. 2015. - 176 b.
23. Nikitin N. Art-terapiya: Uchebnoye posobiye: Kogito-Sentr.- M., 2014.
24. Abdullayev N. San'at tarixi. –T. :O'zbekiston, 2006. - 96 b.
25. Abdullayev N. San'at tarixi. –T. San'at, 2006. T. 2. - 192 b.
26. Egamberdiyev A. Tasviriy san'at va me'morchilik tarixi. O'quv qo'llanma. – T.: O'qituvchi, 2007. -160 b.
27. Ismailova J.X., Muxamedova M.S. Madaniy turizmning tadqiqot va targ'ibot tamoyillari // Monografiya.-T: O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi "Fan" nashriyoti davlat korxonasi,2018-yil. -328 bet.
28. Muxamedova M.S. Muзейshunoslik sohasini rivojlantirishda Milliy va Xalqaro tashkilotlar faoliyatining o'rni (XX-XXI asrlar) Monografiya. – T.: "Yosh kuch press matbuoti", 2017. - 297 b.
29. Romanchuk A.V. Muзейnyy turizm. [Tekst] Uchebnoye metodicheskaya posobiya. / A.V.Romanchuk.- Sank -Peterburg, 2010. – 46 s.
30. Yurenyeva T.Yu. Muзейvedeniye. [Tekst] / T.Yu.Yurenyeva – M.: Akademproyekt, 2003. – 302 s.
31. Walhimer M. Museum 101. [electron resource] / M.Walhimer Amerika. 2015. – 238 r.
32. Stolyarov, B. A. Muзейnaya pedagogika. Istoriya, teoriya, praktika. Uchebnoye posobiye. – M. : Vussh. shk., 2004. – 216 s. [elektron resurs].

33. Yuxnevich. M.Yu. Ya povedu tebya v muzey. – M., 2001. – 205 s. [elektron resurs].
34. Galkina. T. V. Muzeyevedeniye: detskiy muzey. Uchebno-metodicheskoye posobiye. – Tomsk: TGPU, 2004. – 32 s. [elektron resurs].
35. Лошинин, Н. П. Литературный музей и школа [Текст] : posobiye dlya uchiteley / N. P. Loшинin.-M. : Prosveshcheniye, 1976.-133 s. (el.variant).
36. K.S.Nishanova, M.S.Muxamedova, J.X. Ismailova. Muzey va jamiyat. [Tekst]. – T.:2015. – 198 b.
37. Walhimer M. Museum 101. [electron resource] / M.Walhimer Amerika, 2015. – 238 r.

IV. Internet saytlar

38. <http://edu.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi
39. <http://lex.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi
40. <http://bimm.uz> – Oliy ta’lim tizimi pedagog va rahbar kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni tashkil etish bosh ilmiy-metodik markazi
41. <http://ziyonet.uz> – Ta’lim portali Ziyonet
42. <http://www.dsmi.uz>
43. <http://www.kino-teatr.ru> – Vse materialy po kino i teatra.
44. <http://www.artsait.ru> – Ensiklopediya russkoy jivopisi.
45. <http://belcanto.ru/> – Sayt ob opere i balete.
46. <http://music.edu.ru/catalog> – Sayt muzıki.
47. <http://artyx.ru/> – Vseobshaya istoriya iskusstv.

"ISHLAB CHIQILGAN":

Oliy ta'lim tizimi pedagog va rahbar kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni tashkil etish Bosh ilmiy-metodik markazi
Direktor **L.T. Shoymardonov**
2021-y.

M.O:

"KELISHILGAN":

Kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirishni tashkil etish hamda muvofiqlashtirish boshqarmasi
Boshqarma boshlig'i **Eсанboboyev**
2021-y.

M.O:

Karimiyatni Boshqarmasidagi Milliy rasmiylik talablarini imzolash
Rahbar **M.B. Karimiyev**
2021-y.

M.O:

Karimiyatni Boshqarmasidagi Milliy rasmiylik talablarini imzolash va metodik ta'minlash boshqarmasi
Boshqarma boshlig'i **M.A. Kurbanov**
2021-y.

M.O: